

Otázka: Občanské a pracovní právo

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): pinkfloyd

1. Občanské právo – řeší a upravuje právní vztahy osob, občanů, jednotlivců

2. Nový občanský zákoník (NOZ) – platí od 1.1.2014

- struktura: -> zanikl zákon o rodině -> **rodinné právo**
- absolutní majetková práva
- relativní majetková práva
- ustanovení společná, přechodná, závěrečná

3. Subjekty občanského práva:

a) fyzická osoba – nabytí svéprávnosti v 18 letech

- výjimky: *zplnoletnění* – od 16 let
- emancipace* – starší 16 let
- schopnost postarat se o sebe + souhlas zák. zástupce

b) právnická osoba – uměle vytvořené útvary sledující soukromé či veřejné zájmy

- **korporace** – obchodní společnost
- **fundace** – nadace, fondy
- **ústavy** – správní subjektivita

c) stát – státní úřad

4. Právní zastoupení – udělení plné moci k právnímu zastupování druhého člověka
(manželé, nepřítomnost)

- **zmocnitel** = osoba pověřující
- **zmocněnec** = osoba pověřená

5. Občanské právní vztahy:

a) věci – nehmotné povahy – produkty, myšlení

- hmotné povahy – movitost, nemovitost

b) získání věci – koupě, dědictví, dar, výhra, restituce

c) vlastnické právo – svobodné užívání, nakládání s vlastnictvím

- neomezovat ostatní (v nakládání s věcí)
- právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně zasahuje

d) spoluvlastnictví – společný majetek manželů po sňatku

- předmanželská smlouva
- společné jmění může vzniknout jen mezi manžely
- podílové spoluvlastnictví (firma)
- spoluvlastníci se považují za jedinou osobu
- každý spoluvlastník má právo k celé věci
(omezeno stejným právem každého dalšího spoluvlastníka)

e) věcné břemeno – majitel nemovitosti musí konat v prospěch

druhé osoby -> oprávněná osoba

-> doživotní užívání nemovitosti (dům),

průchod přes nemovitost

6. Občanské smlouvy a dědické právo

a) smlouvy – vícestranný právní úkon, vznikají práva a povinnosti mezi občany

b) typy/druhy smluv: -> *kupní smlouva* – prodávající se zavazuje, že za určitý

obnos převede vlastnická práva

kupujícímu

-*darovací smlouva* - dárce bezúplatně přenechá věc

obdarovanému

-*smlouva o dílo* - zhotovitel se zavazuje objednavateli,

že provede práci za určitou odměnu

-*nájemní smlouva* - pronajímatel přenechá nájemci za

úplatu věc k dočasnému používání

c) dědické právo = souhrn právních norem upravujících přechod práv a závazků ze zemřelého na právního zástupce

- dědictví podle zákona - 6 dědických skupin:

- manžel, manželka, děti

- manžel, manželka, lidé, kteří žili se zesnulým (1 rok ve společné domácnosti)

- sourozenci

- sourozenci, prarodiče

- prarodiče

- děti dětí sourozenců

- dělení ze **závěti** - závěť je právní akt a máme právo ji sepsat

- formy -> vlastnoručně psaná s vlastním podpisem a datem

- elektronicky, vlastní podpis + podpisy dvou svědků, sepsána u notáře

- výjimky: v případě ohrožení života možná ústní forma závěti před třemi svědky nebo sepsání před kapitánem lodi nebo letadla

- **neopomenutelný dědic - děti !!!**

- zvláštní ustanovení:

a) vzdání se dědictví

b) odmítnutí dědictví - dědic může odmítnout písemně do jednoho měsíce

c) vydědění - spáchání trestného činu

- dlouhodobý prokazatelný nezájem

- neposkytnutí pomoci v nemoci nebo nouzi

Pracovní právo

1. Upravuje pracovně právní vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem

Řídí se zákoníkem práce, zákon 262/2006

2. Základní pojmy z oblasti pracovního práva:

- a) zaměstnanec - osoba starší 15 let (v ČR), ukončená školní docházka
- b) zaměstnavatel - fyzická i právnická osoba
- c) zaměstnání - určitý druh ekonomického zapojení člověka domů
- d) nezaměstnanost - poměr nezaměstnaných ve společnosti, kteří hledají práci (%)

3. Základní práva a povinnosti vyplývající z tohoto pracovního vztahu:

- a) povinnosti zaměstnavatele - povinnost vytvářet vhodně pracovní podmínky
 - dbát na bezpečnost práce'
 - povinnost vyplácet mzdu
 - má právo kontroly práce zaměstnance
- b) povinnost zaměstnance - dodržovat pracovní dobu
 - dodržovat zásady bezpečnosti práce
 - povinnost starat se o svěřený majetek

4. Pracovní poměr smlouvy:

- a) pracovní smlouva - dohoda může proběhnout ústně, ale prac. smlouva písemně
 - povinné body : náplň práce, místo výkonu, den nástupu práce
 - nepovinné údaje: mzda, odpovědnost za škodu, pracovní doba, dovolená, pracovní doba ne/určitá
 - nárok na 3 měsíce zkušební doby
 - podpisy, dvě kopie (zaměstnanec, zaměstnavatel)
- b) dohoda o pracovní činnosti - podle zákona max. 20 hodin týdně
- c) dohoda o provedení práce - časově omezený pracovní úkon

5. Ukončení pracovního poměru:

- a) dohoda oboustranná
- b) ukončení pracovního poměru ve zkušební době (3 dny předem)

c) výpověď - písemnou formou (lhůta 2 měsíce), zdůvodnění zaměstnavatele

d) okamžité zrušení - „na hodinu“ - závažný důvod

- nevyplacení mzdy do 15 dnů po době její splatnosti
- nevyplacení mzdy, úraz, lékařský posudek zaměstnance
- spáchání trestného činu, výše trestu rok nepodmíněně a více
- spáchání trestného činu na pracovišti (výše trestu 6 měsíců nepodmíněně)

6. Mzda- za výkonnou práci náleží člověku

- formy: -> *časová mzda* - určitý počet odpracovaných hodin
- > *úkolová mzda* - za počet odpracovaných jednotek
- > *podílová mzda* - podíl z té činnosti a výnosu (firma..)
- minimální mzda v ČR: 8 500,-
- výplata se vyplácí zpětně

7. Dovolená

- po 60 odpracovaných dnech nárok na dovolenou
- minimum 4 týdny/rok, zaměstnavatel by měl umožnit alespoň 2 týdny v celku

8. Pracovní podmínky mladistvých

- snížená pracovní doba na 6 hodin, nehmotná odpovědnost
- neměli by mít noční službu a pracovat přes čas

9. Ženy - v době těhotenství fyzicky nenáročná práce

- matky samoživitelky mají nárok na úpravu pracovní doby do 15 let věku dítěte
- ženy, které mají dítě do 8 let, by měly být vysílány na služební cesty pouze s jejím souhlasem

10. Zaměstnání handicapovaných jedinců

- vytvoření podmínek a vyhrazení počtu pracovních míst